

Udskriftsdato: mandag den 12. januar 2026

VEJ nr 9539 af 01/11/2011 (Gældende)

Vejledning om indhold og revision af den digitale kommuneplan

Ministerium: Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Journalnummer: Naturstyrelsen, j.nr.

Vejledning om indhold og revision af den digitale kommuneplan

Indhold

1. Indledning
2. Kommuneplanerne og digital forvaltning
3. PlansystemDK – et offentligt register over planer efter planloven
4. Offentliggørelse af forslag til kommuneplaner – indberetning til PlansystemDK
5. Den digitale plan i PlansystemDK – pdf-filen
6. Pakning af hjemmesiden til pdf-fil
7. PlanDK2 – oversigt over kommuneplanens rammer for lokalplanlægning
8. PlanDK3 - over kommuneplanens retningslinjer for arealanvendelsen
9. Rammer for revision af plandokumenter i PlansystemDK
10. Rammer for ændring af indberettede oplysninger til PlanDK2
11. Rammer for revision af kommuneplandokumenter på kommunens hjemmeside
12. Tydelig markering af den juridiske kommuneplan på kommunens hjemmeside
13. Brug af link i den digitale kommuneplan
14. Sammenskrivning af kommuneplanen ved større ændringer
15. Krav til kort
16. Sammenhæng til Miljøportalen
17. Skriv til nettet

1. Indledning

Denne vejledning knytter sig til Planlovens § 54 b og Miljøministeriets cirkulære nr. 68 af 6. september 2006 om det digitale planregister – PlansystemDK – og om kommunalbestyrelsens indsendelse af planer og planforslag m.v. med tilhørende planoplysninger til registeret.

Formålet med vejledningen er at beskrive de gældende regler for indhold og revision af digitale kommuneplaner både i PlansystemDK og på kommunens hjemmeside. Overblik over disse regler er vigtig for de faggrupper, der arbejder med udviklingen af de digitale kommuneplaner, bl.a. planlæggere, it-konsulenter og webredaktører.

Kommuneplanernes form ændres radikalt i disse år. Fra alene at være en trykt publikation, der suppleres med trykte tillæg, har de fleste kommuner i dag deres kommuneplan liggende i digital form på deres hjemmeside.

I forbindelse med Kommuneplan 2009 har en række kommuner valgt at udarbejde kommuneplanen som en digital plan på kommunens hjemmeside. Nogle som en fuldt udviklet digitaliseret kommuneplan, der omfatter alle kort og tekster, og som også er produceret digitalt. Andre kommuner har valgt en trykt publikation, der lægges på nettet som et samlet dokument - typisk en pdf-fil. Og nogle kommuner har valgt en kombi-model, hvor pdf-filer suppleres med interaktive søgemuligheder på kort. I kombi-modellen er kommuneplanens rammer for lokalplanlægning typisk web-GIS og indeholder søgemuligheder, mens kommuneplanens hovedstruktur og planens forudsætninger er uploadet som pdf-filer.

Det forventes, at flere kommuner i de kommende år vil producere deres kommuneplan som en fuldt udviklet digitaliseret plan på kommunens hjemmeside.

De digitale kommuneplaner på kommunens hjemmeside giver mange nye muligheder for at præsentere planens tekst og kort og for at kommunikere med erhvervslivet, organisationer og borgerne. Muligheder som skal udvikles og bruges inden for lovgivningens rammer.

Vejledningen har fokus på, hvordan planerne indberettes til PlansystemDK, og hvornår der kan ændres på hjemmesiden, herunder kravet om sammenskrivning i forbindelse med vedtagelse af større ændringer af kommuneplanen. Vejledningen supplerer »Vejledning om kommuneplanlægning« <https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=121721> fra maj 2008, som indeholder detaljeret vejledning om kommuneplanens indhold, revision, redegørelse mv. Desuden findes nærmere regler om indberetning til PlansystemDK på plansystemets hjemmeside www.plansystemdk.dk.

Vejledningen ændrer ikke på den metodefrihed som kommunerne har ifølge planloven, men giver gode råd til, hvordan friheden kan udnyttes inden for lovgivningens rammer.

Der er fortsat behov for at tilpasse kommuneplanerne til udviklingen af it-teknologien. KL har i samarbejde med By- og Landskabsstyrelsen og 11 kommuner i 2009 startet et projekt om konvertering af digitale kommuneplaner til PlansystemDK. Projektet skal søge at finde en digital løsning på den udfordring, det er at forene kommunernes ønsker om at arbejde med og videreudvikle digitale kommuneplaner med kravet om overblik i forhold til gældende og historiske plandokumenter og at kunne anvende dem digitalt på en ensartet måde.

Denne vejledning findes på www.retsinfo.dk, styrelsens hjemmeside og på www.plansystemdk.dk. Pdf-udgaven af vejledningen indeholder også link til andre omtalte vejledninger og de retsfor skrifter, der gælder ved redaktionens slutning.

Redaktionen er afsluttet den april 2011

2. Kommuneplanerne og digital forvaltning

Kommuneplanerne indgår som en vigtig del af den digitale forvaltning i den offentlige sektor. Kommuneplanernes retningslinjer, rammer for lokalplanlægning og kort bruges dagligt i den kommunale forvaltning som grundlag for udvikling af kommunen og for behandlingen af ansøgninger om byggeri mv. Kommunernes plandata bruges også til en lang række formål fx som grundlag for ejendomsvurderingen, udviklingsstrategier for erhvervslivet, borgernes valg af bolig, ejendomsmæglernes rådgivning, kreditinstitutionernes ejendomsvurderinger og de bruges af nabokommunerne og den statslige miljø- og naturforvaltning.

Miljøministeren har derfor i 2006 oprettet et landsdækkende digitalt register, PlansystemDK, der skal indeholde oplysninger om kommuneplaner og lokalplaner. PlansystemDK stiller plandata til rådighed for alle og leverer data til mange formål, herunder data til Danmarks Arealinformation, hvor kommunernes plandata kan ses i sammenhæng med andre arealinformationer.

PlansystemDK og ensartede standarder for plandata er en væsentlig forudsætning for at kunne opnå fælles fordele af digital forvaltning i den offentlige og private sektor.

Den digitale kommuneplan findes både i PlansystemDK og på kommunens hjemmeside. PlansystemDK og kommunernes hjemmesider udfylder forskellige roller:

- **PlansystemDK** er det sted, hvor den officielle, juridisk gældende kommuneplan og ændringer af kommuneplanen ligger. Her er kommuneplanen offentligt tilgængelig og alle - myndigheder, advokater, ejendomsmæglere, borgere - kan få overblik over den samlede planlægning i landet på tværs af kommuner og regioner. Man kan i PlansystemDK følge historikken – hvad var gældende hvornår?
- **Kommunens hjemmeside** kan på en spændende og forståelig måde fortælle, hvad der er kommunalbestyrelsens overordnede mål med udviklingen i kommunen, hvad er mål, retningslinjer og rammer i de enkelte områder i kommunen. Kommunen kan supplere beskrivelsen af kommuneplanen med

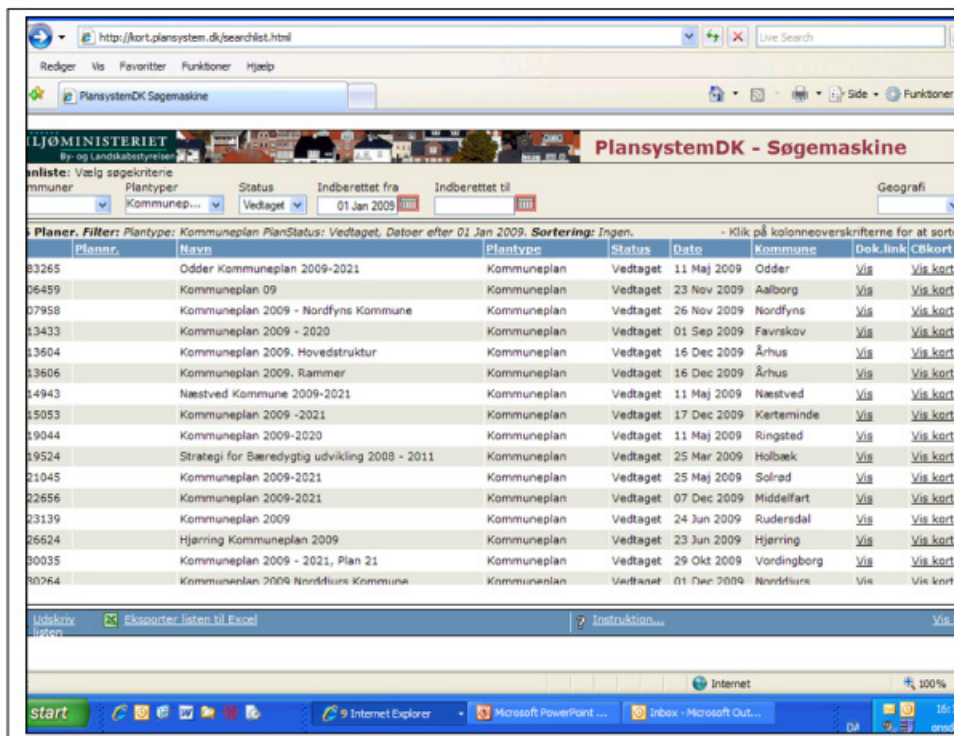
andre oplysninger fx link til lovgivning, rapporter, videoklip mv – en »indpakning«, der kan gøre kommuneplanen lettere at forstå.

3. PlansystemDK – et offentligt register over planer efter planloven

PlansystemDK er oprettet af miljøministeren i 2006 med hjemmel i planlovens § 54 b. Det er et landsdækkende offentligt digitalt register over planer udarbejdet efter planloven. Formålet med PlansystemDK er at samle oplysninger om gældende kommune- og lokalplaner i et landsdækkende digitalt register, at stille planerne til rådighed for alle over internettet og sikre, at kommunerne kun skal indberette planer ét sted og én gang,

Plansystemet indeholder oplysninger om forslag til og endeligt vedtagne lokalplaner, kommuneplaner og ændringer til kommuneplaner (kommuneplantillæg), kommuneplanstrategier, rammer for lokalplaners indhold samt zonekort. Plansystemet giver alle en let adgang til alle kommuners planer. Også ophævede planer er tilgængelige i plansystemet.

I plansystemet kan der søges på planer og planforslag ud fra kommunenavn, status og dato eller der kan søges efter planer på kort.

The screenshot shows the 'PlansystemDK - Søgemaskine' (Search Engine) interface. At the top, there's a navigation bar with 'Rediger', 'Vis', 'Favoritter', 'Funktioner', and 'Hjælp'. Below this is a search bar with 'PlansystemDK Søgemaskine' and a 'Live Search' button. The main content area has a header with 'MILJØMINISTERIET' and 'PlansystemDK - Søgemaskine'. Below the header are search filters: 'Kommune' (dropdown), 'Plantyper' (dropdown), 'Status' (dropdown), 'Indberettet fra' (date picker), 'Indberettet til' (date picker), and 'Geografi' (dropdown). A table of results is displayed with columns: 'Planner', 'Navn', 'Plantype', 'Status', 'Dato', 'Kommune', 'Dok. link', and 'Cøkort'. The table lists various municipal plans, such as 'Odder Kommuneplan 2009-2021', 'Kommuneplan 09', 'Kommuneplan 2009 - Nordfyns Kommune', etc. At the bottom, there are links for 'Udskriv', 'Eksporter listen til Excel', and 'Instruktion...'. The Windows taskbar at the bottom shows 'Internet Explorer' and 'Microsoft PowerPoint'.

Planner	Navn	Plantype	Status	Dato	Kommune	Dok. link	Cøkort
83265	Odder Kommuneplan 2009-2021	Kommuneplan	Vedtaget	11 Maj 2009	Odder	Vis	Vis kort
06459	Kommuneplan 09	Kommuneplan	Vedtaget	23 Nov 2009	Aalborg	Vis	Vis kort
07958	Kommuneplan 2009 - Nordfyns Kommune	Kommuneplan	Vedtaget	26 Nov 2009	Nordfyns	Vis	Vis kort
13433	Kommuneplan 2009 - 2020	Kommuneplan	Vedtaget	01 Sep 2009	Favrskov	Vis	Vis kort
13604	Kommuneplan 2009, Hovedstruktur	Kommuneplan	Vedtaget	16 Dec 2009	Århus	Vis	Vis kort
13606	Kommuneplan 2009, Rammer	Kommuneplan	Vedtaget	16 Dec 2009	Århus	Vis	Vis kort
14943	Næstved Kommune 2009-2021	Kommuneplan	Vedtaget	11 Maj 2009	Næstved	Vis	Vis kort
15053	Kommuneplan 2009 - 2021	Kommuneplan	Vedtaget	17 Dec 2009	Kerteminde	Vis	Vis kort
19044	Kommuneplan 2009-2020	Kommuneplan	Vedtaget	11 Maj 2009	Ringsted	Vis	Vis kort
19524	Strategi for Bæredygtig udvikling 2008 - 2011	Kommuneplan	Vedtaget	25 Mar 2009	Holbæk	Vis	Vis kort
21045	Kommuneplan 2009-2021	Kommuneplan	Vedtaget	25 Maj 2009	Solrød	Vis	Vis kort
22656	Kommuneplan 2009-2021	Kommuneplan	Vedtaget	07 Dec 2009	Middelfart	Vis	Vis kort
23139	Kommuneplan 2009	Kommuneplan	Vedtaget	24 Jun 2009	Rudersdal	Vis	Vis kort
26624	Hjørring Kommuneplan 2009	Kommuneplan	Vedtaget	23 Jun 2009	Hjørring	Vis	Vis kort
30035	Kommuneplan 2009 - 2021, Plan 21	Kommuneplan	Vedtaget	29 Okt 2009	Vordingborg	Vis	Vis kort
30264	Kommuneplan 2009 Nordfyns Kommune	Kommuneplan	Vedtaget	01 Dec 2009	Nordfyns	Vis	Vis kort

Miljøministeriet har ansvaret for registerets opbygning og indtil videre også for dets drift. Kommunerne har ansvaret for kvaliteten af de plandata, som kommunen har indberettet til registeret. Registret er offentligt tilgængeligt og brug af registeret er gratis.

4. Offentliggørelse af forslag til kommuneplaner – indberetning til PlansystemDK

Miljøministeren har udarbejdet nærmere regler for, hvordan kommunerne skal indsende planer og planforslag til Plansystemet. Reglerne fremgår af »Cirkulære nr. 68 af 6. september 2006 om det digitale planregister - PlansystemDK - og om kommunalbestyrelsens indsendelse af planer og planforslag m.v. med tilhørende planoplysninger til registeret«.

Reglerne skal sikre, at planerne og plandata stilles til rådighed for alle – herunder også for andre systemer fx Danmarks Miljøportal og kommunens sagsbehandlersystemer. Reglerne skal også sikre at alle plandata indberettes på en standardiseret måde.

I PlansystemDK kan man finde planernes egenskabsdata bl.a. oplysninger om offentlighedsperiode og tidspunkt for endelig vedtagelse. Der er også oplysninger om den geografiske udstrækning, planbestemmelser samt alle plandokumenter i digital form (pdf-format).

PlansystemDK er den officielle måde for kommunerne at orientere miljøministeren og øvrige statslige, regionale og kommunale myndigheder om bl.a.:

- Strategi for kommuneplanlægningen i henhold til lovens § 23 a, stk. 1
- Eventuelle vedtagne ændringer af strategien, jf. lovens § 23 a, stk. 6
- Et planforslag i henhold til lovens § 25, stk. 1
- En endelig vedtaget plan i henhold til lovens § 30, stk. 1

Plansystemet kan modtage og videresende besked om planforslag og endeligt vedtagne planer til statslige, regionale og kommunale myndigheder. Ved indsendelse af planer til registeret skal kommunen markere, til hvilke myndigheder systemet skal videresende besked om planerne til.

Høringsfristen på minimum 8 uger over forslag til kommuneplaner og ændringer til en kommuneplan regnes fra den dag, planforslaget er indsendt til samtlige berørte myndigheder gennem PlansystemDK.

Det er kommunens ansvar, at de myndigheder, hvis interesser berøres af forslaget og den berørte nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker jf. planlovens § 25, er markeret som modtagere af oplysninger om planforslaget.

For sen eller mangelfuld fremsendelse – gennem PlansystemDK – bevirker, at fristen efter § 24, stk. 3, må forlænges tilsvarende (se Afgørelser og vejledende udtalelser fra Planstyrelsen 13/1986 om manglende underretning af en statslig myndighed). Afgørelsen findes på styrelsens hjemmeside: http://www.naturstyrelsen.dk/NR/rdonlyres/633A6803-6FED-48E2-80BD-97601020BF16/53612/Planstyrelsen_Afgoerelser_og_vejledende_udtalelser.pdf

Samtidig med indsendelse af forslag til kommuneplan og de endeligt vedtagne rammer i kommuneplanen for lokalplaners indhold skal kommunalbestyrelsen indberette oplysninger om planens eller planforslagets identifikation, egenskabsdata og den geografiske udstrækning m.v. til registeret.

Plandokumentet skal ifølge cirkulæret § 2, stk. 2 indsendes digitalt i pdf-format, som er et af de formater, Videnskabsministeriet har godkendt til udveksling af digitale dokumenter mellem offentlige myndigheder.

Hvis kommunen i planstrategien beslutter, at kommuneplanen skal revideres i sin helhed, jf. § 23 a, stk. 2, skal den samlede kommuneplan indberettes som forslag. Ved fuld revision er det således ikke tilstrækkeligt kun at indberette de rammeområder eller de retningslinjer, der ændres i forhold til den gældende kommuneplan.

Det anbefales, at planforslaget lægges ind i god tid inden offentliggørelsen. Det giver kommunen tid til at tjekke, at oplysningerne er lagt rigtigt ind, og at systemet virker efter hensigten.

Den digitale indsendelse af dokumentet erstatter ikke den offentliggørelse, som sker ved annoncering i de lokale dag og/eller ugeblade, som dækker kommunens geografiske område.

Den endeligt vedtagne kommuneplan er gyldig fra planens vedtagelse i kommunalbestyrelsen. Orientering af miljøministeren og andre myndigheder om den endeligt vedtagne kommuneplan sker ved indsendelse af dokumentet til PlansystemDK. Indsendelse af plandokumentet til PlansystemDK skal ifølge planlovens § 30 ske senest samtidig med, at kommunalbestyrelsen foretager en offentlig bekendtgørelse om den endelige vedtagelse af planen.

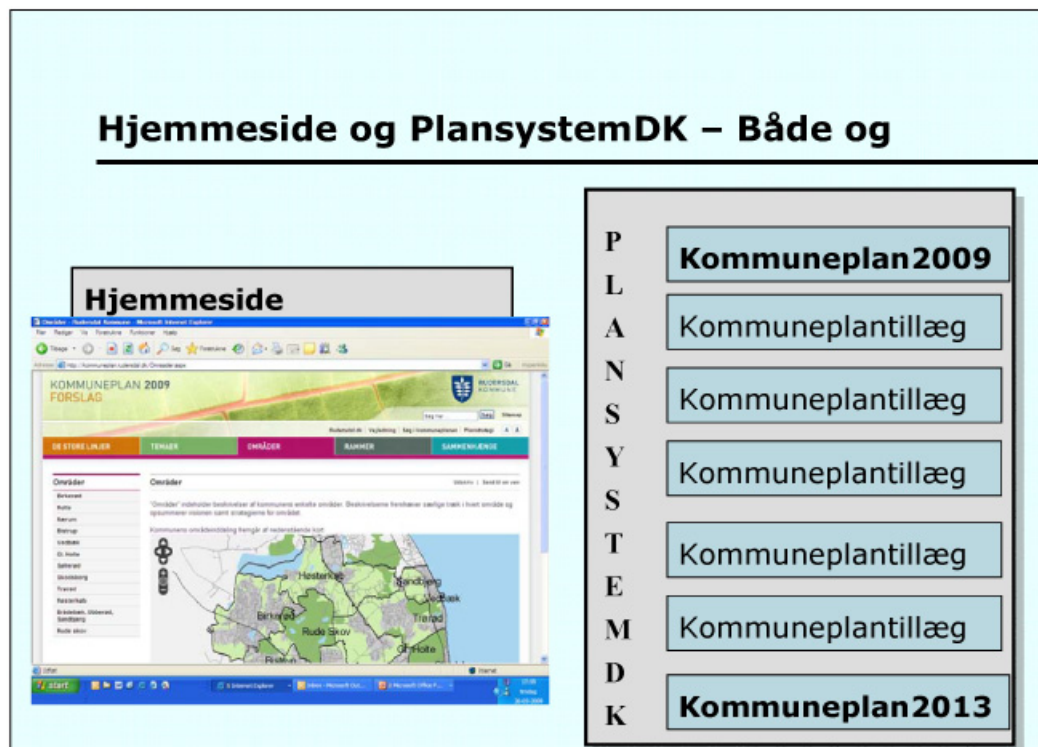
Det dokument, der indsendes til PlansystemDK, skal være i overensstemmelse med kommunalbestyrelsens vedtagelse.

5. Den digitale kommuneplan i PlansystemDK – pdf-filen

Ved kommunens indberetning af planforslag og endeligt vedtagne planer til PlansystemDK, sendes besked om planen på baggrund af kommunens udpegning til andre statslige, regionale og kommunale myndigheder og til den berørte nationalparkfond med henblik på at sikre, at der tages højde for deres interesser.

Alle har herefter adgang til planforslaget eller kommuneplanen via den indberettede pdf-fil.

Pdf-filen i PlansystemDK er det juridisk gældende plandokument. Det er det plandokument, der danner baggrund for høring af borgere og myndigheder og for eventuelle klagesager. Plandokumentet skal kunne udskrives af myndigheder, borgere og interessegrupper, der ønsker en udskrift af hele kommuneplanen.

Pdf-filen skal indeholde **hele** kommuneplanen eller hele forslaget til ændring af kommuneplanen (kommuneplantillæg), dvs. hovedstruktur, rammer for lokalplanlægning, retningslinjer, kort, redegørelse, og evt. VVM-vurdering. Pdf-filen kan endvidere indeholde den tilhørende miljøvurdering.

Er der uoverensstemmelse mellem pdf-filen i PlansystemDK og oplysningerne på kommunens hjemmeside, er det indholdet i den indberettede pdf-fil, der er gældende.

Planloven har til formål at inddrage offentligheden i videst muligt omfang i planlægningsarbejdet. Derfor er det vigtigt, at der tænkes formidling, præsentation og format både i forhold til kommunens hjemmeside og i forhold til den pdf-fil, der indsendes til plansystemet. Ved valg af computerprogram er det derfor vigtigt at sikre, at systemet kan danne en præsentabel pdf-fil uden at skal bruges mange ekstra ressourcer på denne lay-out.

Hjemmesiden kan give en god formidling til borgerne om kommunalbestyrelsens overordnede mål for udviklingen i hele kommunen og kommuneplanens indhold for de enkelte ejendomme.

Pdf-filen skal også præsentere kommuneplanen på en overskuelig måde, den skal være hensigtsmæssig at udskrive og pdf-filen bør indeholde en indholdsfortegnelse. Det skal være tydeligt, hvilke retningslinjer og kort der hører sammen, og endelig skal kortene i pdf-filen være entydige og umiddelbart læselige.

Kommunen bør også tænke på, at dokumentet er det officielle dokument, der danner baggrund for dialogen med de statslige, regionale og kommunale myndigheder om planforslaget. Det bør derfor have en udformning og en standard, som svarer til de øvrige officielle dokumenter fra kommunen.

6. Pakning af hjemmesiden til pdf-fil

By- og Landskabsstyrelsen vil udarbejde gode råd om, hvordan hjemmesider kan pakkes som pdf-filer. De gode råd kan findes på PlansystemDK's hjemmeside: www.plansystemdk.dk

7. PlanDK2 – oversigt over kommuneplanens rammer for lokalplanlægning

Indberetningen af kommuneplanens rammer for lokalplanlægning til PlansystemDK skal ske i overensstemmelse med datamodellen PlanDK2. Kommunalbestyrelsen skal indberette oplysninger om identifikation, egenskabsdata og den geografiske udstrækning m.v. af rammer i kommuneplaner for lokalplaners indhold, herunder oplysninger om zonestatus, der er endeligt vedtaget til registreret digitalt.

Indberetning skal ledsages af plandokumentet i pdf-format.

Nærmere oplysninger om datamodellen ligger på internetadressen: www.plansystem.dk

8. PlanDK3 - over kommuneplanens retningslinjer for arealanvendelsen

I samarbejde med KL og kommunerne har By- og Landskabsstyrelsen standardiseret, hvordan kommuneplanens retningslinjer for emnerne i planlovens § 11a – kommuneplankataloget – fremover skal indberettes i plansystemet. Det drejer sig om de emner i kommuneplanerne, som har afløst de gamle regionplanemner.

Der er udarbejdet en datamodel for registrering af kommuneplanretningslinjerne efter planloven § 11 a, kaldet PlanDK3.

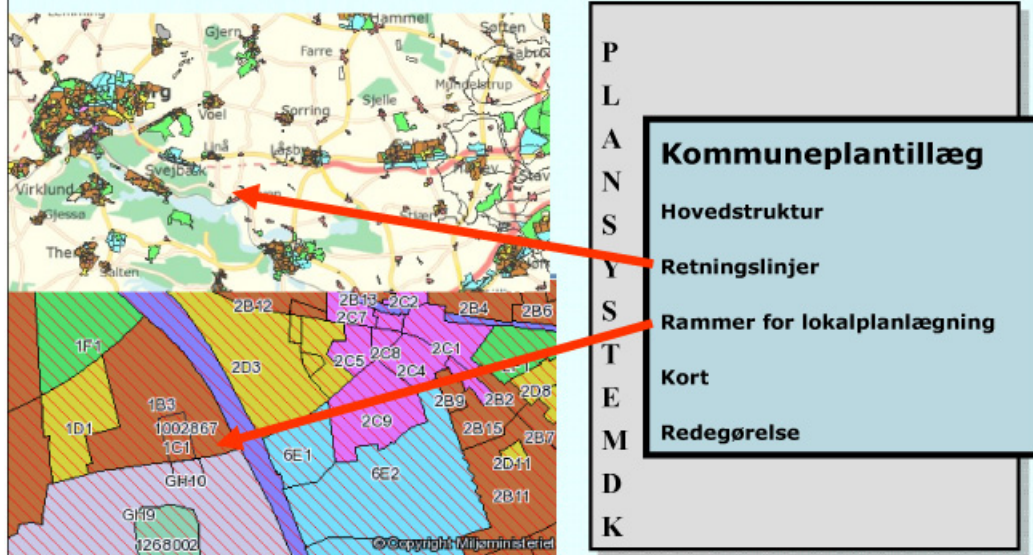
By- og Landskabsstyrelsen har stillet en foreløbige datamodel til rådighed for kommunernes arbejde med Kommuneplan 2009. Datamodellen forventes at blive obligatorisk i forbindelse med revision af Cirkulære nr. 68 af 6. september 2006.

Standardiseringen sikrer, at kommuneplanens retningslinjer og kort fremover kan indberettes til PlansystemDK på en standardiseret måde og samtidigt bidrage til fremtidens digitale forvaltning. Det vil via standarderne blive muligt at sammenligne kommuneplanemnerne på tværs af kommunegrænser, og at lave regionale og landsdækkende analyser mm.

Standardiseringen er godkendt i Videnskabsministeriet. Det sker for at sikre sammenhæng med andre typer af data og for at sikre, at kommuneplanemnerne kan bidrage til fremtidens digitale forvaltning.

Der vil blive udarbejdet detaljerede registreringsvejledninger for indberetning af emnerne efter planloven § 11 a, herunder regler for kortenes nøjagtighed, samt hvilke planoplysninger der skal tilknyttes kortene.

PlanDK2 og PlanDK3

Kommuneplanens enkelte dele

Kommuneplanerne kan opbygges forskelligt og kan bestå af:

- En hovedstruktur
- Retningslinjer for arealanvendelse
- Generelle rammer for lokalplanlægning
- Rammer for lokalplanlægning
- Kort
- Redegørelse for planens forudsætninger
- Miljøvurdering

Kommuneplanens hovedstruktur § 11, stk. 2

Hovedstrukturen omfatter hele kommunen og afspejler de overordnede mål for udviklingen og arealanvendelsen. Hovedstrukturen kan illustrere kommunens fremtidige opbygning og den giver et overblik over planens indhold.

Det er almindelig praksis at ledsage hovedstrukturen med et eller flere kort, der giver et overblik over de valgte hovedtræk i arealdisponeringen for hele kommunen.

Et godt oversigtskort kan give overblik over sammenhænge mellem arealinteresserne i kommunen, og det kan dermed være en overskuelig indgang til planen for borgere, erhvervsliv, foreninger og myndigheder. Hovedstrukturen bør vise hele kommunen med et så detaljeret baggrundskort, at man kan orientere sig på lokalniveau. Kortet kan eventuelt suppleres med kort over delområder.

Retningslinjer for arealanvendelse § 11 a

Kommuneplanen skal indeholde retningslinjer for arealanvendelsen mv. for en række emner nævnt i planlovens § 11 a. Retningslinjerne skal vises på kort og kan relateres til kort i hovedstrukturen, ram-

medelen eller til særlige emnekort med afgrænsning af områder. PlanDK3 indeholder retningslinjer for indberetning af retningslinjerne i PlansystemDK.

Når retningslinjerne refererer til kort, skal der være en entydig henvisning fra retningslinjen til det pågældende kort.

Rammer for lokalplanlægning § 11 b

Rammerne for lokalplanlægning består af bestemmelser om områdets anvendelse, bebyggelse mv. og af afgrænsning af områder på kort. Rammerne skal vises på kort og skal omfatte nye byområder og byggeri og anlæg, som forudsætter en lokalplan og omfatter normalt ikke hele kommunens område. PlanDK2 indeholder retningslinjer for indberetning af rammer for lokalplanlægning i PlansystemDK. PlanDK2 indeholder også oplysninger om zonestatus.

Kort § 11, stk. 3

Der er i planlovens § 11, stk. 3 krav om, at de afgrænsede områder i kommuneplanens retningslinjer og rammer skal vises på kort. Kortet er en væsentlig del af det juridiske dokument og skal være med i pdf-filen.

Redegørelse for planens forudsætninger § 11 e

Planloven indeholder en række minimumskrav til, hvad redegørelsen for planens forudsætninger skal indeholde. Det gælder bl.a. den forudsatte rækkefølge, beskyttede områder efter anden lovgivning og sammenhæng til bindende sektorplaner som vand-, Natura 2000- og råstofplaner.

Vurdering af virkningerne på miljøet – VVM § 11 g

Enkeltanlæg, der antages at påvirke miljøet væsentlig, må ikke påbegyndes, før der er tilvejebragt retningslinjer i kommuneplanen om beliggenhed og udformning af anlægget med tilhørende redegørelse (VVM-pligt) Planloven har særlige regler for indholdet af en VVM-redegørelse, der er et kommuneplantillæg med særlige krav til indhold og procedurer.

Miljøvurdering

Kommuneplaner skal som hovedregel miljøvurderes. Kravet om miljøvurdering af kommuneplaner er normalt begrænset til de dele af kommuneplanforslaget, som indeholder ændringer i forhold til den gældende kommuneplan.

9. Rammer for ændring af plandokumenter i PlansystemDK

Når et forslag til kommuneplan er sendt til høring hos offentlige myndigheder gennem PlansystemDK, kan der ikke ændres i pdf-filen. Det anbefales derfor, at der læses grundigt korrektur på dokumentet, inden det indberettes gennem plansystemet.

Hvis der efterfølgende konstateres fejl eller mangler kan pdf-filen kun ændres ved at fremsende et nyt forslag til samtlige myndigheder med angivelse af en ny høringsfrist på mindst 8 uger.

Ændringer af planforslaget i forbindelse med den endelige vedtagelse af planen kan ske i overensstemmelse med planlovens regler herom i § 27, stk. 2.

Der kan efter planloves § 27, stk. 2 foretages ændringer af det offentliggjorte planforslag. Hvis ændringerne på væsentlig måde berører andre myndigheder eller borgere end dem, der ved indsigelse har foranlediget ændringen, kan vedtagelsen af planen ikke ske, før de pågældende har fået lejlighed til at udtale sig. Kommunen skal bruge plansystemDK til at informere om den supplerende høring.

Når en endelig vedtaget plan er sendt til offentlige myndigheder og registreret i PlansystemDK, kan der kun ændres i planen i overensstemmelse med planlovens regler for ændring af kommuneplanen.

10. Rammer for ændring af indberettede oplysninger til PlanDK2

Samtidig med indsendelse af pdf-filen med forslag til og / eller de endeligt vedtagne rammer i kommuneplanen for lokalplaners indhold skal kommunalbestyrelsen digitalt indberette oplysninger om planens eller planforslagets identifikation, egenskabsdata og den geografiske udstrækning m.v. Indberetningen skal ske i overensstemmelse med datamodellen PPlanDK2. Datamodellen ligger på internetadressen www.planstem.dk

Når en plan i PlansystemDK har status af enten forslag eller vedtaget, må der som udgangspunkt ikke ændres i de indberettede oplysninger i PlanDK2.

Hvis der er uoverensstemmelse mellem indholdet i pdf-filen i plansystemet og de oplysninger, der er indmeldt til PlanDK2, er det indholdet af pdf-filen, der er gældende.

Såfremt kommunalbestyrelsen har indlagt oplysninger i PlanDK2, der ikke er i overensstemmelse med indholdet af pdf-filen, skal oplysningerne i PlanDK2 derfor rettes hurtigst muligt. Det gælder fx hvis den geografiske udstrækning af et rammeområde i PlanDK2 ikke er identisk med kortet i pdf-filen.

11. Rammer for ændring og revision af kommuneplandokumenter på kommunens hjemmeside

Indholdet af de kommuneplandokumenter, som kommunen viser på sin hjemmeside, skal være identisk med de plandokumenter, der ligger i pdf-format i PlansystemDK og med de geografiske afgrænsninger, der er indmeldt i PlanDK2 og PlanDK3. Retningslinjer, rammer og redegørelsen skal have samme ordlyd. Opbygningen af kommuneplanen på hjemmesiden kan være forskellig fra pdf-filen, hvis det ikke har nogen betydning for forståelse af planen. I tvivlstilfælde er det indholdet i pdf-filen, der er gældende.

11.1 Forslag til kommuneplaner og ændringer af kommuneplaner

Når kommunen har orienteret miljøministeren og andre myndigheder om et forslag til kommuneplan gennem PlansystemDK, kan der ikke ændres i forslaget på hjemmesiden. Planforslaget skal »låses« under offentlighedsperioden og indtil offentliggørelsen af den endeligt vedtagne plan.

Der kan således ikke ske en løbende revision af planforslaget i offentlighedsperioden eller i perioden indtil den endelige vedtagelse. Hvis kommunen ønsker åbenhed om forslag til ændringer i planforslaget, kan det ske ved at beskrive de foreslåede ændringer et andet sted på siden. Det kan fx være i særskilte bokse ved siden af det planforslag, der er i offentlig høring. Det er vigtigt, at der er en tydelig markering af, at de foreslåede ændringer ikke er en del af det offentliggjorte planforslag. Denne åbne dialog om forslag til ændringer af planforslaget kan ikke erstatte høring og eventuel offentliggørelse af et nyt planforslag efter planlovens regler i § 27.

11.2 Endelig vedtagne kommuneplan

Der kan kun ske ændringer i de endeligt vedtagne kommuneplandokumenter på kommunes hjemmeside i overensstemmelse med planlovens regler om revision af kommuneplanen § 23 a og tilvejebringelse af forslag til ændringer af kommuneplanen jf. § 23c.

Ændringerne af kommuneplanen på kommunens hjemmeside kan derfor kun ske ved at vedtage en fuld revideret kommuneplan eller ved at vedtage en revision af dele af kommuneplanen i form af et tillæg til kommuneplanen. Det gælder for udarbejdelse af retningslinjer, rammer for lokalplanlægning, kort og redegørelse for planens forudsætninger. Det gælder også for materiale der er linket til, når det pågældende materiale er en del af kommuneplanen.

Der kan heller ikke ændres på beskrivelsen af forudsætningerne for kommuneplanen. Men det er muligt at supplere hjemmesiden med nyere oplysninger i særskilte bokse ved siden af planen. Den

befolkningsprognose og de skoledistrikter, der er forudsætninger for kommuneplanen kan ikke ændres i kommuneplanen, men hjemmesiden kan suppleres med oplysninger om nyere befolkningsprognose, evt. nye skoledistrikter mv.

I forbindelse med planstrategien kan der dog ske visse ændringer (konsekvensrettelser) i kommuneplanen uden offentlighedsprocedure i forbindelse med den offentlige fremlæggelse af planstrategien. Som konsekvensrettelser betragtes rettelser, der er en direkte følge af den overordnede planlægning eller lovgivningen, og som er bindende for kommuneplanlægningen, fordi de er så præcise, at de ikke giver råderum for kommunens planlægning, jf. Vejledning om kommuneplanlægning.

Ændringer og redaktion af kommuneplanen på hjemmesiden kan kun ske ved:

- at vedtage en ny kommuneplan eller et kommuneplantillæg for særlige emner eller områder som opfølgning på en planstrategi i overensstemmelse med planlovens bestemmelser herfor (§ 23 a)
- at vedtage et kommuneplantillæg med ændringer efter indkaldelse af ideer og forslag (for-offentlighed jf. § 23 c) eller
- at vedtage et kommuneplantillæg, dog kun ved mindre ændringer
- at ændre indhold der er en direkte følge af ændringer i lovgivningen, når ændringen er bindende for kommuneplanlægningen og ikke giver råderum for kommuneplanlægningen.

12. Tydelig markering af den juridiske kommuneplan på kommunens hjemmeside

Kommunerne har ifølge planloven stor metodefrihed i kommuneplanlægningen. Det gælder prioritering og valg af emner, disponeringen og opdeling af planerne, inddragelse af offentligheden og det gælder valg af it-løsninger.

Nogle kommuner vælger en smal kommuneplan med fokus på anvendelse af kommunens arealer. Andre kommuner vælger en bred indgang, hvor også målsætninger inden for andre politikområder som kultur, børn og ældre fastlægges i kommuneplanen.

De juridiske muligheder for at ændre og redigere plandokumentet i plansystemet og ændre på de hjemmesider, der præsenterer kommuneplanen bør indgå i kommunens overvejelser om, hvad der skal indgå i kommuneplanen.

Vælger kommunen fx at lade beslutningen om en række overordnede mål for udviklingen af den kommunale service være en del af kommuneplanlægningen og kommuneplandokumentet kan disse målsætninger kun ændres i forbindelse med revisionen af planen.

Det er vigtigt, at kommunen sikrer, at det tydeligt fremgår, hvilke dele af kommunens hjemmesider, der er den juridiske del af kommuneplanen og hvilke af kommunens hjemmesider, der alene er supplerende oplysninger eller »indpakning«, med henblik på at sikre en god information om planen.

Nogle kommuner vælger at have de supplerende bemærkninger i en boks på skærmsiderne, med tydelige bemærkninger af, at det ikke er en del af kommuneplanen. På den måde er der en tydelig markering af, hvad der hører med til kommuneplanen, og hvad der er informative supplerende bemærkninger til planen.

13. Brug af link i den digitale kommuneplan

Det er meget almindeligt at bruge link både i den digitale kommuneplan på hjemmesiden og i pdf-filen i plansystemet. Kommunerne bruger link til at »sende« læseren hen til andre sider i kommuneplanen for at finde supplerende tekst og bestemmelser fx fra de specifikke rammebestemmelser til de generelle rammebestemmelser. Desuden bruger kommunerne link til at vise læseren hen til andre relevante dokumenter, der ikke er en del af kommuneplanen.

Kommuneplanen kan indeholde link til nyttige oplysninger, som ikke er en del af planen. Det gælder fx lovgivning, statslige redegørelser, oversigt over statslige interesser mv.

Kommuneplanen kan indeholde »interne link«, der viser hen til et andet sted i kommuneplanen og link til plandokumenter, som ligger i PlansystemDK.

Når retningslinjer fra kommuneplantillæg med VVM-redegørelse indarbejdes i kommuneplanen, og kommunen forsat ønsker at henvise til det omfattende materiale i VVM-redegørelsen, er det en oplagt løsning at henvise til det oprindelige kommuneplantillæg med VVM-redegørelsen, der ligger i plansystemet ved at linke til planen i PlansystemDK.

Oplysninger og overvejelser, der er en lovpligtig del af redegørelsen for kommuneplanens forudsætninger som fx turistpolitiske overvejelser og befolkningsprognoser, skal fremgå af kommuneplanen. De kan således ikke placeres uden for kommuneplanen og indgå i kommuneplanen ved hjælp af et link.

I tilknytning til kommuneplanen på hjemmesiden kan der være link til relevant lovgivning, sektorplaner, baggrundsrapporter mv., som ikke er en del af kommuneplanen. Det er en forudsætning, at det tydeligt fremgår, at det materiale, der linkes til, ikke er en del af kommuneplanen fx ved at anbringe linkene i en særskilt boks på siden.

14. Sammenskrivning af planer

Efter planlovens § 23 f skal kommunalbestyrelsen sikre, at der efter større ændringer af kommuneplanen tilvejebringes en oversigt over planens indhold (en indholdsfortegnelse) og en sammenskrivning af de gældende bestemmelser som offentligheden skal have adgang til at benytte.

På hjemmesiden kan sammenskrivningen laves enkelt ved at udskifte relevante dele af kommuneplanen med den nye tekst og den nye afgrænsning på kortet med indholdet i det vedtagne kommuneplantillæg.

I PlansystemDK vil det vedtagne kommuneplantillæg ligge som en selvstændig pdf-fil, og dermed sikre planens historik. For at sikre, at borgerne altid kan finde en sammenskrevet kommuneplan, kan kommunen vælge at indmelde den sammenskrevne plan i PlansystemDK som et samlet dokument.

I PlanDK2 ændres den geografiske udstrækning af de enkelte rammeområder løbende i forbindelse med vedtagelse af ændringer til kommuneplanen.

15. Krav om entydige afgrænsninger på kort

De afgrænsede områder, der knytter sig til kommuneplanens retningslinjer og rammer for lokalplanlægning, skal vises på kort. Områderne skal afgrænses entydigt på kortbilag både på kommunens hjemmeside og i den pdf-fil der lægges i PlansystemDK.

I tilknytning til datamodellerne, PlanDK2 og PlanDK3, er der udarbejdet registreringsvejledninger for, hvordan rammerne for lokalplaners indhold og retningslinjerne digitalt skal registreres på kort. For planemner med ejendomsretlig betydning, fx lokalplanerne, er det anbefalet, at det digitale matrikelkort benyttes som reference for digitalisering af planernes geografiske udstrækning. Det samme gælder for kommuneplanens rammer for indholdet af lokalplaner, der bruges til administration af bl.a. byggesager.

De afgrænsede områder, der knytter sig til kommuneplanens retningslinjerne efter § 11 a skal ifølge registreringsvejledningen for PlanDK3 registreres efter en kombination af det fælles offentlige administrationsgrundlag FOT og de nyeste ortofoto, der indeholder nyttig information om let genkendelige landskabselementer som fx hegn, åer og grøfter. I de kommuner hvor FOT endnu ikke er færdigt, anbefales det at benytte Kort- og Matrikelstyrelsens Top10DK.

For at sikre sammenhæng på tværs af kommunegrænser er det vigtigt, at de geografiske afgrænsninger af områderne sker efter samme reference i alle kommuner. Valget af FOT som reference sikrer endvidere sammenhæng med andre korttemaer om andre emner end dem, der er en direkte del af kommuneplanen.

Valget af FOT og ortofoto som referencer gør det muligt at opfylde planlovens krav om, at afgrænsningen skal være præcis og entydig. Krav om kortenes nøjagtighed, som findes i afgørelser fra Naturklagenævnet, er opfyldt ved valg af de nævnte referencer, og der vil fx normalt ikke være problemer med at præsentere hovedstrukturkort i 1:100.000 og detailkort i 1: 25.000.

Samtidigt sikres det, at kort over retningslinjernes afgrænsning uden problemer kan relateres til kort i hovedstrukturen og rammedelen eller til særlige emnekort med afgrænsning af områder, der reserveres til bestemte formål.

Kortene over retningslinjerne kan på denne måde også direkte danne grundlag for hovedstrukturen. Det er almindelig praksis at ledsage hovedstrukturen med et eller flere kort, der kan give et godt overblik over de valgte hovedtræk i arealdisponeringen for hele kommunen både i byerne og i det åbne land.

De indberettede kort over retningslinjerne vil kunne ses fx på Plansystemets kortvisning på <http://kort.plansystem.dk> og på miljøportalen. Alle kan trække oplysningerne i Plansystemet online. På denne måde sikres, at det er kommuneplanens geografiske afgrænsninger af retningslinjerne og rammerne, der bruges og vises på også de mange andre offentlige og private hjemmesider, der trækker på plansystemtes oplysninger.

De indberettede kort over retningslinjerne vil kunne downloades til ens egne systemer og fx udskrives som kort over arealplanlægningen for hele kommunen i fx 1:50.000 eller 1:100.000.

Kort i pdf-format ser stort set ens ud for alle, der læser dem eller udskriver dem. Derfor anbefales det, at den indberettede pdf-fil indeholder et eller flere oversigtskort, hvor kommunen har sammensat hovedstrukturkort på baggrund af de emner og temaer, som indgår i kommuneplanens hovedstruktur. Disse hovedstrukturkort bør have en nøjagtighed, der svarer til mindst 1:100.000.

Nogle pdf-værktøjer åbner mulighed for at zoome ind og ud i kortet i pdf-filen, så kortet både kan bruges til at vise oversigt planen i et delområde og til at vise entydige afgrænsninger af områder.

Zoomværktøj der relaterer til dynamiske oplysninger på nettet må ikke bruges i pdf-filen.

Sammenhæng til Miljøportalen

PlansystemDK stiller data til rådighed ved hjælp af de fælles udvekslingsstandarder og -formater, som er aftalt. På den måde er det muligt for alle at se og hente plandata i Plansystemet.

Med Danmarks Miljøportal er det aftalt, at data trækkes online fra Plansystemet, således at alle de rammer for lokalplanlægning, der er indberettet i PlanDK2 og de afgrænsninger af områder, der er indberettet til PlanDK3, vil være synlige på miljøportalen.

Skriv til nettet

Det anbefales, at kommunen er bevidst om, hvordan der »skrives til nettet«. I forbindelse med samarbejdsprojektet, Plan09, er der udviklet en række gode råd til, hvordan der kan skrives målrettet til modtagerne på kommunens hjemmeside. De gode råd kan findes på <http://byplanlab.dk/plan09>